

Sygn. akt III Ca 250/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion - Hajduk

Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2019 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Gminy C.

o ustanowienie kuratora spadku nieobjętego po M. O. (1)

na skutek apelacji kuratora

na postanowienia Sądu Rejonowego w R.

z dnia 25 stycznia 2019 r., sygn. akt I Ns 354/10

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Marcin Rak SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 250/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R. w postanowieniu z dnia 25 01 2019r. ustanowił, adwokata M. S. kuratorem spadku po M. O. (2) z domu K., córce I. i A., zmarłej 13 10 2002r. w R., ostatnio zamieszkałej w R. przy ulicy (...) – w miejsce dotychczasowego kuratora K. T. (1), uznając, że zachodzi potrzeba jego ustanowienia, gdyż spadkobiercy spadkodawczyni nie są znani, nieobjęci spadku a dotychczasowy kurator spadku K. T. (2) wniosła o zwolnienie jej z tej funkcji.

Orzeczenie zaskarżył kurator adwokat M. S., która wносиła

o jego uchylenie i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zarzucił, że przy ferowaniu postanowienia naruszono regulację art. 666 k.p.c.

poprzez jej zastosowanie i ustanowienie kuratora spadku w sytuacji, gdy wnioskodawca

nie wykazał okoliczności faktycznych uzasadniających zaistnienie przesłanek objętych treścią przywołanego przepisu prawa pozwalających na powołanie kuratora spadku

oraz ustanowienie jej kuratorem spadku wbrew jej woli i przy wyraźnym jej sprzeciwie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dotyczy postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 25 01 2019r.

w którym - w istocie - zwolniono K. T. (2) z funkcji kuratora spadku po M. O. (1) i w jej miejsce ustanowiono nim skarżącą, co wyznacza kognicję Sądu Odwoławczego przy rozpoznaniu sprawy (nie jest nią objęte zagadnienie celowości ustanowienia kuratora, które zostało przesądzone w prawomocnym postanowieniu Sądu Rejonowego w R. z dnia 3 02 2011r.).

Prawodawca nakładając na sąd w art. 666 § 1 k.p.c. obowiązek czuwania

nad całością spadku oraz uprawniając go do ustanowienia kuratora spadku, nie sprecyzował bliżej kto ma zostać nim ustanowionym i w jaki sposób ma dojść do wyboru osoby kuratora, pozostawiając to zagadnienie judykaturze i doktrynie prawa.

Zgodnie z uchwałą pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 9 06 1976r. w sytuacji gdy stroną ma reprezentować kurator, sąd powinien w miarę możliwości powierzyć tę funkcję osobie, która ze względu na posiadane informacje będzie mogła być aktywnym uczestnikiem procesu (III CZP 46/75) i pogląd ten ma

w sposób odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie.

W przypadku nieobjęcia spadku – tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie - kandydata takiego należy zatem poszukiwać w kręgu spadkobierców oraz ich naj-bliższych krewnych i rekrutacja kuratora spadku z grona innych osób powinna raczej obywać się wyjątkowa.

Gdyby rekrutacja kandydata na kuratora z grona tych osób była niemożliwa

lub gdyby nie spełniałby one wymagań stawianych kuratorowi spadku, może zostać nim ustanowiona także inna osoba, w tym – jak trafnie przyjął Sąd pierwszej instancji – osoba zajmująca się profesjonalnie doradztwem prawnym (adwokat lub radca prawny) albo osoba zajmująca się zawodowo zarządaniem majątkiem (zawodowi zarządcy nieruchomości).

Jakkolwiek prawodawca nie przewidział - we wskazanej na wstępie regulacji prawnej - uzyskanie zgody na pełnienie tej funkcji od wyłonionego kandydata na kuratora, to niewątpliwie możliwość ustanowienia takiej osoby kuratorem bez jego zgody może mieć miejsce tylko w sytuacjach wyjątkowych, po wyczerpaniu wszystkich możliwości znalezienia odpowiedniego kandydata do pełnienia tej funkcji (np. po uzyskaniu negatywnej informacji od właściwych radców adwokackich czy radcowskich).

W niniejszej sprawie tego wymogu nie dochowano.

Skarżąca nie wyraził bowiem zgody na jej pełnienie (pismo skarżącej z dnia 21 11 2018r., które zgodnie z zamieszczoną na nim prezentatą wpłynęło do Sądu Rejonowego w R. w dniu 21 11 2018r.), a informację o braku osób wyrażających zgodę na pełnienie funkcji kuratora spadku po M. O. (1) uzyskano jedynie

z Okręgowej Izby Radców Prawnych w K., wobec czego w dalszym ciągu istnieje potencjalnie możliwość pozyskania osoby do pełnienia tej funkcji z grona adwokatów zrzeszonych w Okręgowej Radzie Adwokackiej w K..

Czyni to apelację uzasadnioną i przemawiało za koniecznością uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania w oparciu o regulację art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. .

Reasumując zaskarżone postanowienie jest wadliwe i dlatego apelację skarżącego jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak w sentencji w oparciu

o regulację art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i ponownie rozważy czy zachodzą przesłanki do zwolnienia K. T. (2) z funkcji kuratora spadku po M. O. (1).

W przypadku, gdyby ponownie doszedł do wniosku, iż takie przesłanki istnieją (gdyby jej interesy były sprzeczne z interesami pozostałych spadkobierców zmarłej

albo gdyby nie posiadała ona odpowiednich kwalifikacji dla pełnienia funkcji kuratora spadku), ponownie zwróci się do Okręgowej Rady Adwokackiej w K.

do wskazania kolejnego potencjalnego kandydata do pełnienia tej funkcji,

a przed jego ustanowieniem podejmie czynności w celu uzyskania od niego zgody na jej pełnienie.

SSO Marcin Rak SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion - Hajduk